

Любов БАШМАНІВСЬКА,

orcid.org/0000-0003-3528-2864

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання

Житомирського державного університету імені Івана Франка

(Житомир, Україна) lyubov_andreevna11@ukr.net

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ЕПІСТОЛЯРНОЇ СПАДЩИНИ ПИСЬМЕННИКІВ

У статті розглянуто лінгвостилістичні особливості епістолярію письменників як унікальне джерело для вивчення літературної, мовної й культурної спадщини митців слова, що допоможе простежити як індивідуальні стилістичні риси авторів, так і процеси, що лягли в основу мовної й літературної традиції. Зазначено, що використання епістолярію на уроках української літератури – це важливий спосіб покращення учнівських знань про творчість письменників, їхню мовну майстерність, світогляд, історичний контекст епохи. Підкреслено, що епістолярна спадщина має значний потенціал для аналізу стилістичних особливостей мови письменників, формування естетичного сприйняття тексту й критичного мислення, розвитку мовної культури, оскільки листи митців слова – це не тільки біографічні й історичні джерела, а й зразки мовлення автора, що відображають багатство стилістичних прийомів, індивідуальної манери спілкування. Обґрунтовано, що лінгвостилістичні особливості вивчення епістолярної спадщини дозволяють виявити нові аспекти творчості письменників, важливі соціокультурні контексти, що не завжди присутні у творах, розширити уявлення про стилістичну еволюцію мови авторів. Наголошено на тому, що використання епістолярію в навчальному процесі збагачує літературну освіту, допомагає не тільки засвоїти мовні норми, а й розвинути мовленнєву культуру, адже учні будуть бачити зразки грамотного й образного мовлення, учитися розуміти стилістичну багатогранність української мови, збагачувати свій словниковий запас. Розглянуто інтеграцію епістолярної спадщини в уроки української літератури, використання різноманітних методів навчання, що допомагають краще зрозуміти творчість письменників, розвивають мовлення й аналітичні навички.

Ключові слова: епістолярна спадщина, методи навчання, учитель-словесник, лінгвостилістичні особливості, стилістичні фігури, епістолярний стиль, публіцистичний стиль.

Liubov BASHMANIVSKA,

orcid.org/0000-0003-3528-2864

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Ukrainian and World Literature

and Methods of Teaching Them

Zhytomyr Ivan Franko State University

(Zhytomyr, Ukraine) lyubov_andreevna11@ukr.net

LINGUOSTYLISTIC FEATURES OF STUDYING THE EPISTOLARY HERITAGE OF WRITERS

The article explores the linguostylistic characteristics of writers' epistolary heritage as a unique resource for investigating literary, linguistic, and cultural traditions. This analysis facilitates the identification of both individual stylistic features of authors and the broader linguistic and literary processes shaping their work. The study argues that incorporating epistolary texts into Ukrainian literature curricula serves as an effective pedagogical strategy for deepening students' understanding of writers' creative contributions, linguistic proficiency, intellectual outlook, and the historical context of their era.

The study emphasizes that epistolary heritage holds significant potential for analyzing the stylistic features of writers' language, enhancing textual aesthetic appreciation, developing critical thinking, and refining linguistic culture. Writers' letters serve not only as biographical and historical sources but also as exemplars of the author's speech, reflecting the richness of stylistic devices and their individual manner of communication.

The study substantiates that the linguostylistic analysis of epistolary texts unveils previously unexplored aspects of literary production, uncovers significant sociocultural contexts absent in canonical works, and expands scholarly perspectives on the stylistic evolution of authors' language.

The article underscores that integrating epistolary heritage into the educational process enriches literary education by helping students not only to master linguistic norms but also to cultivate a refined linguistic culture. Engaging with grammatically precise and stylistically rich texts enables students to explore the stylistic diversity of the Ukrainian language and expand their lexical repertoire.

Furthermore, the research examines the systematic incorporation of epistolary materials into Ukrainian literature courses and evaluates diverse pedagogical approaches that facilitate a more comprehensive engagement with literary texts while developing students' linguistic and analytical skills.

Key words: epistolary heritage, pedagogical methodologies, literary education, linguostylistic analysis, stylistic devices, epistolary discourse, journalistic discourse.

Постановка проблеми. Епістолярій письменників – неоціненна частина творчої спадщини, яка розкриває унікальну мовну манеру й індивідуальний стиль автора, адже в листах мова набуває особливої природності й відображає процес творчості та особистісного самовираження, що дає можливість простежити шляхи формування письменника, його літературно-естетичні погляди, художні смаки, стосунки з відомими людьми, зрозуміти мистецьку спадщину. Листи письменників є також важливим об'єктом лінгвостилістичних досліджень, адже саме завдяки їм можна з'ясувати особливості мовної поведінки письменника, його стильові вподобання та культурно-історичний контекст епохи.

Аналіз досліджень. Епістолярну спадщину письменників досліджує низка науковців: А. Найрулін вивчає культурно-історичний та прагмалінгвальний компонент епістолярію, виявляє індивідуальні риси листів М. Коцюбинського на тлі епістолярних зразків його сучасників, зокрема Лесі Українки, О. Кобилянської, Б. Грінченка (Найрулін, 2011); С. Богдан пропонує дослідження епістолярної спадщини Лесі Українки, Т. Шевченка, І. Франка, В. Стуса, П. Тичини та інших письменників (Локайчук, Тарасюк, 2021); Н. Павлик вивчає науково-епістолярний текст в аспекті комунікативно-прагматичного аналізу дискурсу, описує загальні тенденції текстотворення наукового епістолярію, аналізує наукові листи М. Рильського, А. Свідзинського, Б. Антоненка-Давидовича, Лесі Українки, М. Хвильового, В. Винниченка та інших письменників (Павлик, 2021); Л. Башманівська досліджує використання епістолярію в процесі вивчення біографії Лесі Українки (Башманівська, 2023); Л. Коваль та А. Грабова розглядають семантико-стилістичні параметри онімікону епістолярію Василя Стуса, визначають епістолярій як жанровий феномен, який представляє біографічні факти життя письменника та є важливим документом доби (Коваль, Грабова, 2023); Ю. Невська проводить системний аналіз комунікативних і прагматичних ознак епістолярного дискурсу, досліджує його основні функції та функційно-прагматичні категорії (на матеріалі епістолярію М. Куліша) (Невська, 2019). Автори вважають, що епістолярій письменників – інтелектуальна спадщина, за допомогою якої відбувається пізнання української художньої словесності (Башманівська, Башманівський, 2022: 275). Це важливий засіб активізації навчального процесу на уроках української літератури, що сприяє підвищенню ефективності роботи вчителя-словесника.

Предметом вивчення багатьох дослідників були лінгвостилістичні особливості письменницького епістолярію: В. Пустовіт пропонує літературознавчі, історичні, публіцистичні та інші матеріали, що сприяють глибшому пізнанню специфіки українського листування (Пустовіт, 2020), жанрово-стильові особливості епістолярію Остапа Вишні (Пустовіт, 2021); О. Свириденко досліджує епістолярний жанр періоду романтизму, осмислює проблеми рецепції та інтерпретації епістолярію, проблематики, жанрової специфіки й особливостей поетики романтичного листа (Свириденко, 2019); С. Бирик пропонує оновлене трактування терміна «епістолярний стиль», наголошує на різних підходах до окреслення його поняттєвого змісту, зокрема функціонального, дискурсивного, текстового, когнітивного (Бирик, 2021); В. Біляцька присвячує дослідження лінгвостилістиці епістолярного мовлення письменників (Біляцька, 2019); В. Власенко розглядає лінгвостилістичні параметри епістолярної спадщини Лесі Українки (Власенко, 2014). Автори зверталися до листів українських письменників, акцентуючи на неоціненному фактичному матеріалі вивчення як літератури, так і мови, адже в листах письменників спостерігається зародження не тільки епістолярного стилю, а й майже всіх сучасних функціональних стилів.

Мета статті полягає в дослідженні лінгвостилістичних особливостей листів письменників, у розкритті значення епістолярної спадщини як важливого джерела вивчення життя та творчості митців слова, їхнього мовного стилю, індивідуальних стилістичних рис, використання мовних засобів.

Виклад основного матеріалу. Епістолярна спадщина відіграє важливу роль у вивченні біографії письменників на уроках української літератури, формуванні історичної пам'яті, критичного мислення й розвитку мовної культури. Листи дозволяють учням краще зрозуміти письменника як людину, з'ясувати особливості написання художніх творів; саме з вивчення життєпису на уроці української літератури розпочинається розгляд кожної монографічної теми, тому це має стати поштовхом до зацікавлення творчістю письменника (Башманівська, Башманівський, 2022). Епістолярій письменників слугує зразком для розвитку писемного мовлення учнів. Учитель може використовувати листи для аналізу стилю, лексики, синтаксису, виявлення особливостей авторської мови. Школярі можуть здійснювати порівняння приватних та офіційних листів письменників, знаходити мовні засоби, що показують емоційний стан автора чи його ставлення до адресата. У листах

І. Франка, наприклад, спостерігаємо багатство наукового й публіцистичного стилю, а в листах О. Кобилянської присутня особлива емоційність і художність.

Важливим аспектом лінгвостилістичного вивчення є взаємозв'язок епістолярного стилю й художньої творчості. Нерідко письменники в листах випробовували нові ідеї, сюжети, образи. У них можна знайти авторські роздуми про стиль і жанр, перші згадки про майбутні твори, описи персонажів тощо. Епістолярій є також засобом культурного діалогу, що відображає спілкування між письменниками, дискусії та взаємовпливи. Листи, зокрема, І. Франка, Лесі Українки, М. Драгоманова, Б. Грінченка засвідчують активний обмін ідеями представників різних літературних напрямів і шкіл, тому вони стають не тільки приватним жанром, а важливою частиною літературного процесу. Помітне місце займає інтертекстуальність у листах митців слова, оскільки письменники нерідко цитують власні чи чужі твори, покликаються на фольклор, класичну літературу, історичні події, що створює певний культурний контекст і допомагає краще зрозуміти світогляд автора.

Щодо лінгвостилістичних особливостей вивчення епістолярної спадщини письменників, то аналіз епістолярію з погляду лінгвостилістики передбачає дослідження лексичних, синтаксичних та прагматичних характеристик текстів. На лексичному рівні листи письменників поєднують як розмовну лексику, так і книжні елементи, що зумовлено ситуацією спілкування. Якщо йдеться про приватне листування, то часто зустрічаємо професіоналізми, діалектизми, індивідуально-авторські новотвори, завдяки чому можна відслідкувати мовотворчі тенденції автора. Наприклад, у листах Лесі Українки простежується її багатий словниковий запас, використання фразеологізмів та експресивних засобів, що відображають мовну картину світу. Вивчаючи на уроках української літератури епістолярій письменниці, знаходимо з учнями ці лексичні одиниці й акцентуємо на лексичному, граматичному й фразеологічному багатстві мови письменниці. На думку В. Власенко, епістолярна спадщина Лесі Українки вирізняється орієнтацією на народне мовлення з яскраво вираженою індивідуальністю й високим рівнем інтелектуалізації (Власенко, 2014: 44). Авторка звертає увагу на те, що навіть слово «лист» у письменниці має різні синонімічні назви: лист довгий, справжній, порядний, товариський, короткий, ласкавий тощо (Власенко, 2014: 44). Відтак, вивчаючи творчість поетеси, наголошуємо, що її слово в епістолярному дис-

курсі свідчить про високу мовну культуру, словниковий запас і етику спілкування.

А. Найрулін підкреслює, що важливе культурно-історичне значення в епістолярній спадщині письменників посідають лексичні новотвори, що містять інформацію про особливості освітнього, наукового, суспільно-політичного, економічного й мистецького життя (Найрулін, 2011: 7). Окремі лінгвокультурами, культурні й суміжні конотації, вважає А. Найрулін, є культурно-історичним компонентом мовних одиниць в українському письменницькому епістолярію, який спостерігається через новотвори, метафори, що розширюють виражальні можливості літературної мови й збагачують словниковий склад, через використання діалектів, залучення регіонально маркованих одиниць мов, іншомовних слів, зокрема термінології, що сприяло інтелектуалізації мови (Найрулін, 2011: 6). Важливо звернути увагу на особливості авторського ідіостилу, що проявляється в характерному відборі мовних засобів, лексичних уподобаннях, цікавих фразеологізмах.

Одним із важливих аспектів лінгвостилістичного аналізу епістолярію є дослідження емоційної забарвленості тексту. Листи нерідко є спонтанними й відвертими, що дозволяє письменникам вільно використовувати емоційно-експресивну лексику, еліптичні конструкції, суб'єктивну модальність тощо. В епістолярній спадщині письменників можна знайти риторичні запитання, вигуки, повтори, що підсилюють експресію висловлювань.

Якщо аналізувати епістолярій на рівні синтаксичному, то синтаксис зазвичай відзначається варіативністю та гнучкістю. Листування передбачає використання як коротких, емоційно насичених речень, що передають ритм живого мовлення, так і складних синтаксичних конструкцій, які чітко й точно відображають думки й почуття письменника. Важливе місце відводиться риторичним запитанням, еліптичним конструкціям, що підсилюють експресію висловлення. У листах письменників помітний особливий синтаксичний лад, який знаходиться між художньою мовою та розмовним стилем.

Епістолярна спадщина письменників також є цінним джерелом для дослідження еволюції літературної мови, мовних норм, де можна спостерігати, як змінювався правопис, словниковий склад, синтаксис, як митці слова впливали на розвиток української мови.

Щодо прагматичного аспекту епістолярію, то він полягає у встановленні комунікації між адресатом і адресантом. Письменники в листах використовують різні мовні стратегії залежно від мети

спілкування: особисте листування позначене вільним стилем, емоційно-забарвленими конструкціями, уживанням звертань, а офіційно-ділове відрізняється чіткими формулюваннями й структурою. Наприклад, листи І. Франка до офіційних осіб мають стриману, логічну побудову висловлювань, а дружні послання – жваві, іноді з іронічною манерою мовлення; у листах О. Кобилянської до Н. Кобринської помітний глибокий емоційний зв'язок, що відображається у використанні експресивних інтонаційних засобів, пестливих форм.

С. Бибик до аспектів лінгвостилістики відносить передусім характеристику стилістичних регістрів у листуванні. Приватному листуванню, на думку дослідниці, притаманні побутовість, інтимність, дружня тональність, повчання, прохання, запитання, звинувачення, пояснення тощо, а в офіційно-діловому листуванні переважають діловитість, рекомендаційність, інформативність, заохочення тощо. Ще одним компонентом лінгвостилістики авторка вважає визначення структурно-стилістичних ознак листів, щоденникових записів мемуарних текстів тощо: ідеться про основну роль адресата й адресанта, про поєднання ознак діалогічності й монологічності, інформативності, про прояви офіційності. У таких текстах, підкреслює дослідниця, виявляє себе така стилістична ознака, як приватність, авторське «я», тому листування діячів культури набуває статусу епістолярної художньо-публіцистичної творчості (Бибик, 2021: 132).

Окрім зазначених аспектів, важливими лінгвостилістичними особливостями вивчення епістолярної спадщини є тропи й стилістичні фігури, що використовують письменники. Вони надають текстам індивідуального стилю, емоційного забарвлення й виразності. Тропи, зокрема метафори, порівняння, епітети, алегорії тощо, сприяють образності та багатозначності висловлювання думки, а стилістичні фігури, як градація, анафора, інверсія, антитеза, риторичні запитання, еліipsis тощо, посилюють експресивність, ритміку тексту й створюють емоційний вплив.

В епістолярних текстах тропи та стилістичні фігури нерідко застовуються, щоб підкреслити особисті переживання, виявити індивідуальні думки й настрої, сформувати невимущену й довірливу атмосферу спілкування. Вивчення цих засобів в епістолярній спадщині допомагає краще зрозуміти стилістичні особливості письма певного автора, його мовну майстерність, а також специфіку передавання думок та емоцій у листуванні.

Ще однією лінгвостилістичною особливістю є поєднання в межах одного тексту різних стиліс-

тичних шарів. В епістолярії іноді зустрічається художній стиль у формі порівнянь, метафор, символіки, що надає їм особливої виразності. Окрім того, спостерігається вплив публіцистичного стилю, особливо в листах, де порушуються політичні чи суспільні питання. Цікавим є мовний експеримент у листах, що використовувався письменниками як лабораторія для випробування фразеологізмів, синтаксичних конструкцій, нових слів, що згодом знаходили місце в їхніх художніх творах. Зокрема, у листах Т. Шевченка зустрічаємо певні народні вислови, які пізніше спостерігаємо в його поезії. Листування допомагало митцям розробляти свої стильові моделі, експериментувати з мовними формами, жанрами, ритмікою. Відтак епістолярій – важливий об'єкт лінгвостилістичного аналізу. Він дозволяє з'ясувати особливості мовної манери автора, допомагає зрозуміти думки, переживання, суспільні настрої цілої епохи. Дослідження епістолярної спадщини письменників виступає також важливим інструментом для вивчення індивідуального стилю на уроках української літератури.

Лінгвостилістичне дослідження епістолярної спадщини відкриває широкі можливості для аналізу мовної особистості письменників, їхнього світогляду й культурного контексту епохи. Будучи синкретичним жанром, листи поєднують елементи різних стилів, зокрема публіцистичного, художнього чи навіть наукового, через що вони є важливим джерелом не тільки для літературознавців, але й для мовознавців, культурологів, істориків та ін. Окрім того, епістолярій – не лише спосіб спілкування, а й відображення творчої лабораторії письменників, що містять концептуальні роздуми про мову, літературу, суспільні процеси й дозволяють простежити еволюцію ідей письменника. Зокрема, у листуванні І. Франка знаходимо міркування про значення народної мови, роль митця в суспільстві тощо. У листах Лесі Українки бачимо її глибокі філософські погляди щодо впливу античності й фольклору на художній процес, рефлексії щодо європейських літературних течій. Вивчаючи в школі творчість М. Коцюбинського й Б. Грінченка, акцентуємо увагу на тому, що їхні листи – це свідчення, за словами А. Найруліна, наукової та історико-лінгвістичної компетенції щодо розбудови української літературної мови, збереження традицій і подальших перспектив творення уніфікованої й наддіалектної книжно-писемної мови (Найрулін, 2011: 9). На думку автора, письменники відстоювали принципи дотримання мовно-літературних традицій, сповідували ідею рівноправності української мови та її поліфункціональності,

підкреслювали необхідність вироблення уніфікованих літературних норм і єдиного правопису. А епістолярій М. Коцюбинського свідчить про його широкі творчі зв'язки з письменниками та громадськими діячами (Найрулін, 2011: 9).

Відтак письменницький епістолярій – унікальне джерело для вивчення літературної, мовної й культурної спадщини митців слова, що допомагає простежити як індивідуальні стилістичні особливості письменника, так і процеси, що лягли в основу мовної й літературної традиції. Епістолярна спадщина письменників залишаються цінним матеріалом для читачів, які хочуть краще осягнути багатство української культури. Використання епістолярію на уроках української літератури виступає важливим засобом покращення учнівських знань про творчість письменників, їхню мовну майстерність, світогляд, історичний контекст епохи.

Інтегруючи епістолярну спадщину в уроки літератури, учителі-словесники можуть використовувати різноманітні методи навчання, такі як: читання на уроці листів письменників та їх аналіз, у процесі якого учні досліджують стиль, тематику, порівнюють їх з художніми текстами, розглядають особливості мовлення в листах; написання листів від імені митців слова, що сприяє розвитку критичного мислення учнів і мовної майстерності; проєкту діяльність, у процесі якої школярі досліджують епістолярій письменника й створюють презентації, пишуть повідомлення; метод емпатійного читання, коли учні уявляють себе на місці автора, що допомагає розвивати емоційний інтелект і встановити зв'язок літератури й особистого досвіду. Це актуально для сучасного навчального процесу, де важливо не тільки отримувати знання, а й формувати здатність співчувати, розуміти історичні й культурні контексти. Окрім цих методів, можна запропонувати учням створити уявне листування між літературними героями, що допоможе краще зрозуміти мотиви їхні вчинків та характери; написати відкритий лист письменнику минулого, наприклад, учні звертаються до В. Підмогильного, І. Багряного, О. Довженка, висловлюючи власні роздуми про їхні твори; обговорити сучасне листування: які мовні засоби залишилися сьогодні? як змінився стиль листів у XXI столітті? тощо. Ці методи навчання допомагають краще зрозуміти творчість письменників, розвивають мовлення й аналітичні навички. Використання епістолярної спадщини письменників на уроках української літератури робить навчальний процес цікавішим і насиченішим, а також допомагає учням занури-

тися в атмосферу минулого й осмислити літературний процес у ширшому контексті.

Епістолярна спадщина має значний потенціал для аналізу стилістичних особливостей мови письменників, розвитку мовної культури, відображає багатство стилістичних прийомів, індивідуальної манери спілкування, експресивності. Аналізуючи епістолярій письменників, учні можуть простежити лексичні особливості, адже в епістолярії часто використовуються діалектизми, фразеологізми, архаїзми, що відображають мовне середовище письменника; морфологічні особливості, оскільки аналіз текстів допомагає відстежити зміни в правописі й граматиці української мови, наприклад, особливості закінчень і відмінювання, характерні для різних епох; синтаксичну структуру речень, оскільки в приватних листах переважають емоційно забарвлені прості та складносурядні речення, у формальному листуванні – складнопідрядні конструкції.

Листи як форма комунікації залишаються актуальними й сьогодні, але трансформувалися в чати, соціальні мережі, електронні листи. На думку С. Бирик, мережева комунікація суттєво вплинула на редукцію жанру приватного листування, короткі електронні повідомлення та електронне листування. Водночас посилилася роль графічних знаків-символів, емотикону, сленгізмів у приватно-діловому й приватному електронному спілкуванні. Популярним став коментарний жанр, для якого характерне посилення емоційно-експресивного навантаження із синтаксичними конструкціями та оцінною лексикою (Бирик, 2021: 134). Авторка вважає, що сучасний епістолярний стиль став більш лаконічним, скоротилися обов'язкові раніше вступні звертання й заключні формули ввічливості, у поняттєвому змісті епістолярного стилю відбулися зміни, що охоплюють модифікацію мовно-стилістичного складу. Відтак використання епістолярію, вивчення його лінгвостилістичних особливостей збагачує учнів, робить навчання інтерактивним, глибоко осмисленим та емоційним.

Висновки. Отже, епістолярна спадщина письменників є важливим джерелом для вивчення особистих і літературних аспектів творчості митців слова. Лінгвостилістичні особливості епістолярного жанру презентують глибину індивідуальних рис мовного самовираження письменників, їхні інтелектуальні вподобання, емоційний стан і соціальну взаємодію. Епістолярій дозволяє не лише з'ясувати комунікативні стратегії авторів, а й показати їхню здатність до творчого використання мови в неpubлічних умовах. Стилiстичнi традицiї, присутнi в листах, пiдтверджують зна-

чуєність епістолярію як жанру, що має свою самобутність і таку ж цінність, як літературні твори. Вивчення лінгвостилістичних особливостей епістолярної спадщини дозволяє виявити нові аспекти творчості письменника, важливі соціокультурні контексти, розширити уявлення про стилістичну еволюцію мови письменника. Використання епістолярію в навчальному процесі збагачує літературну освіту учнів, робить її емоційнішою, глибшою й наближеною до реального мовного середовища. Ознайомлення з листами митців слова допомагає не тільки засвоїти мовні норми, а

й розвинути культуру мовлення, адже учні будуть бачити зразки грамотного й образного мовлення, вчитися розуміти стилістичну багатогранність української мови, збагачувати свій словниковий запас.

Через розвиток цифрових технологій і перехід до електронної комунікації перспективним вважаємо вивчення змін епістолярного жанру в умовах сучасних засобів спілкування, що може містити аналіз чатів, блогів, електронних листів чи інших форм письмової комунікації, наближених до класичних епістолярних текстів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Башманівська Л. А., Башманівський В. І. Використання епістолярію в процесі вивчення біографії Лесі Українки. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 2 (109). С. 272–283.
2. Башманівська Л. А. Формування літературознавчої компетентності учнів на уроках української літератури в процесі вивчення епістолярної спадщини Лесі Українки. Теорія і методика професійного розвитку педагогічних працівників як елемент безперервного навчання в системі вищої педагогічної освіти, науки і практики. Том 1: зб. наук. пр. / наук. ред. Зоя Шарлович. Ломжа, 2023. С. 27–29.
3. Бирик С. П. Динаміка поняттєвого змісту терміна епістолярний стиль. *Термінологічний вісник*. 2021. Вип. 6. С. 128–137.
4. Біляцька В. Лінгвостилістика епістолярного мовлення П'єра Абеляра та Елоїзи Фульбер. *Філологічні науки*. 2018. № 29. С. 74–79. <https://doi.org/10.33989/2524-2490.2018.29.191300>
5. Богдан С., Тарасюк Т. Волинь у системі етнічних автостереотипів епістолярних текстів Лесі Українки. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*, vol. VIII/2: 2020. Рр. 17–32. ISSN 2300-4754. DOI: 10.14746/sup.2020.8.2.01
6. Власенко В. Лінгвостилістичні параметри епістолярної спадщини Лесі Українки. *Учені записки національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2014. Т. 27 (66). № 4. С. 42–48.
7. Коваль Л., Грабова А. Семантико-стилістичні параметри онімікону епістолярію Василя Стуса. *Закарпатські філологічні студії / редкол.: І. М. Зимомря (голов. ред.), М. М. Палінчак, Ю. М. Бідзіля та ін. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 30. С. 38–43. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/63917>*
8. Локайчук С., Тарасюк Т. Особистісний вимір лінгвостилістичних студій (до ювілею професора Світлани Богдан). *Лінгвостилістичні студії*. 2021. Вип. 14. С. 164–172.
9. Найрулін А. О. Культурно-історичний і прагмалінгвальний компоненти в письменницькому епістолярію початку ХХ століття. Автореф. дис... канд. філол. наук. К., 2011. 21 с.
10. Невська Ю. Дискурсиви в епістолярії М. Куліша: комунікативно-прагматичний вимір: монографія. Х.: Харківське історико-філологічне товариство, 2019. 229 с.
11. Павлик Н. В. Науково-епістолярний текст в аспекті комунікативно-прагматичного аналізу дискурсу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. Том 32 (71). № 4. Ч. 1. С. 38–44.
12. Пустовіт В. Ю. Письменницький епістолярій: філологічний дискурс: посібник. К.: Інтерсервіс, 2020. 106 с.
13. Пустовіт В. Ю. Жанрово-стильові особливості епістолярію Остапа Вишні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. Том 32 (71). № 1. Ч. 3. С. 80–85. DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.1-3/14>
14. Свириденко О. Епістолярій у творчій спадщині українських письменників-романтиків: монографія. Київ: Міленіум, 2019. 426 с.

REFERENCES

1. Bashmanivska L. A., Bashmanivskyi V. I. (2022). Vykorystannia epistolarii v protsesi vyvchennia biohrafii Lesi Ukrainky. [The Use of Epistolary Texts in Studying Lesya Ukrainka's Biography. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Pedahohichni nauky*. 2 (109). 272–283. [in Ukrainian].
2. Bashmanivska L. A. (2023). Formuvannia literaturoznavchoi kompetentnosti uchniv na urokakh ukrainskoi literatury v protsesi vyvchennia epistoliarnoi spadshchyny Lesi Ukrainky. [Developing Students' Literary Competence in Ukrainian Literature Lessons Through the Study of Lesia Ukrainka's Epistolary Heritage]. *Teoriia i metodyka profesiinoho rozvytku pedahohichnykh pratsivnykiv yak element bezperervnoho navchannia v systemi vyshchoi pedahohichnoi osvity, nauky i praktyky*. 1 : zb. nauk. pr. / nauk. red. Zoia Sharlovych. Lomza. 27–29. [in Ukrainian].
3. Bybyk S. P. (2021). Dynamika poniattievoho zmistu termina epistoliarnyi styl. [The Dynamics of the Conceptual Meaning of the Term "Epistolary Style"]. *Terminolohichni visnyk*. 6. 128–137. [in Ukrainian].
4. Biliatska V. (2018). Linhvostylistyka epistoliarneho movlennia Pjera Abeliara ta Eloizy Fulber. [Linguostylistics of the Epistolary Discourse of Peter Abelard and Héloise Fulbert]. *Filolohichni nauky*. 29. 74–79. Retrieved from <https://doi.org/10.33989/2524-2490.2018.29.191300> [in Ukrainian].

5. Bohdan S., Tarasiuk T. (2020). Volyn u systemi etnichnykh avtostereotypiv epistoliarnykh tekstiv Lesi Ukrainky. [Volyn in the System of Ethnic Autostereotypes in Lesia Ukrainka's Epistolary Texts]. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*. VIII/2. 17–32. ISSN 2300-4754. DOI: 10.14746/sup.2020.8.2.01. [in Ukrainian].
6. Vlasenko V. (2014). Linhvostylistychni parametry epistoliarnoi spadshchyny Lesi Ukrainky. [Linguostylistic Parameters of Lesia Ukrainka's Epistolary Heritage]. *Ucheni zapysky natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii*. 27 (66). 4. 42–48. [in Ukrainian].
7. Koval L., Hrabova A. (2023). Semantyko-stylistychni parametry onimikonu epistoliarii Vasylia Stusa. [Semantic and Stylistic Parameters of the Onymicon in the Epistolary of Vasyl Stus]. *Zakarpatski filolohichni studii / redkol.: I. M. Zymomria (holov. red.), M. M. Palinchak, Yu. M. Bidzilia ta in. Uzhhorod: Vydavnychiy dim "Helvetyka"*. 30. 38–43. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/63917>. [in Ukrainian].
8. Lokaichuk S., Tarasiuk T. (2021). Osobystisnyi vymir linhvostylistychnykh studii (do yuvileiu profesora Svitlany Bohdan). [The Personal Dimension of Linguostylistic Studies (On the Anniversary of Professor Svitlana Bohdan)]. *Linhvostylistychni studii*. 14. 164–172. [in Ukrainian].
9. Nairulin A. O. (2011). Kulturno-istorychnyi i prahmalinhvalnyi komponenty v pysmennytskomu epistoliarii pochatku XX stolittia. [Cultural and Historical and Pragmalinguistic Components in the Writers' Epistolary at the Beginning of the 20th Century]. *Avtoref. dys... kand. filol. nauk*. Kyiv. 21 p. [in Ukrainian].
10. Nevskaya Yu. (2019). Dyskursyvy v epistoliarii M. Kulisha: komunikatyvno-prahmatychnyi vymir: monohrafiia. [Discourses in the Epistolary of M. Kulish: The Communicative-Pragmatic Dimension: Monograph]. Kharkiv. Kharkivske istoryko-filolohichne tovarystvo. 229 p. [in Ukrainian].
11. Pavlyk N. V. (2021). Naukovo-epistoliarnyi tekst v aspekti komunikatyvno-prahmatychnoho analizu dyskursu. [The Scientific and Epistolary Text in the Context of Communicative and Pragmatic Discourse Analysis]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Zhurnalistyka*. 32 (71). 4. Ch. 1. 38–44. [in Ukrainian].
12. Pustovit V. Yu. (2020). Pysmennytskyi epistoliarii: filolohichni dyskurs: posibnyk. [Writers' Epistolary: Philological Discourse: Handbook]. Kyiv. Interservis. 106 p. [in Ukrainian].
13. Pustovit V. Yu. (2021). Zhanrovo-stylovi osoblyvosti epistoliarii Ostapa Vyshni. [Genre and Style Features of Ostap Vyshnia's Epistolary]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Zhurnalistyka*. 32 (71). 1. Ch. 3. 80–85. DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.1-3/14>. [in Ukrainian].
14. Svyrydenko O. (2019). Epistoliarii u tvorchii spadshchyny ukrainskykh pysmennykiv-romantykyv: monohrafiia. [Epistolary in the Creative Legacy of Ukrainian Romantic Writers: Monograph]. Kyiv. Milenium. 426 p. [in Ukrainian].